

skrevet, at vi ikke efter Grundloven maa stille os saa og saa lige over for et Ministerium. Det kan være ubehageligt for et Ministerium at komme til at staa overfor et folkevalgt Kammer paa en saadan Maade, at det føler sig ligefrem personlig fornærmeth, men der er Intet, der forhindrer, at noget Saadant vil kunne finde Sted, og et konstitutionelt Ministerium tager imod dette som imod Andet, der møder det, som en Anvisning paa, at Forholdet maa forandres, enten ved at Thinget forandres, eller ved, at Ministeriet forandres. Kunde to Veie, er der at søge Forholdet forandret paa efter Grundloven. Der findes ikke nogen tredje Maade, hvorpaa man kan skyde Gjenvei eller sige at bøde paa Forholdet end ved at søge tilbage til visse andre konstitutionelle Begivenheder i vort konstitutionelle Liv og at kaste Skylden paa dem. Det vil efter min Mening være at forplumre det rette konstitutionelle Forhold.

Til det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) skal jeg bemærke, at han er lige morsom, hvad enten han taler om Parlamentarismen, Folkethingets Stilling i 1876, eller han taler om 1865—66. Hvad angaar 1865—66, da er det jo bekjendt nok, at den Bemærkning, som det ærede Medlem for Sørs Amts 3die Valgkreds (Lauher) kom med, er ikke aabenbar Usandhed, men fuldstændig Sandhed. Det er almindelig bekjendt, og det kan læses i Rigstaadstidenden, jeg har angivet Spalten før, at det ærede alvorlige Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har gjort en Indstilling sammen med 28 Andre til anbefaling for den nuværende reviderede Grundlov, og nu senere siger han, at han har gjort det med det Forbehold, som ikke ligger for i Indstillingen, at han vilde stemme mod sin egen Indstilling. Altsaa den alvorligste Indstilling efter min Formening, som man kan tænke sig, at nogen Rigsdagsmand kan have gjort, i alt Fald efter vor Forsatning siden 1849 indtil Dato, har det ærede Medlem gjort uden i Betænkningen at tage noget som helst Forbehold med Hensyn til sin Stilling, og dog paaberaaber han sig, at han i Udvalget bag Kulisserne har taget et mundtligt Forbehold, som han benytter til at stemme mod sit eget Forslag. En saa lidet alvorssfuld Stilling for det alvorlige Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) paaberaaber han sig til Frigjærelse for sin Andel i, hvad der skete i 1865—66. Jeg skal ikke videre belyste dette, jeg lader Belysningen deraf falde over paa det ærede Medlems Stilling. Hvad iøvrigt angaar 1865—66, mine Herrer, da sad jo Venstre her som Mindretal; trods Alt, ogsaa trods gjentagne Dpløsninger, sad Venstre i 1865—66 som Mindretal. Men sad vi ikke her den 1ste Oktober som tre Fjerdedele af det folkevalgte Kammer? Jeg kommer dernæst til at sige et Par Ord til det ærede Medlem om Folkethingets Stilling, som han vil gjøre saa

magtesløs som mulig. Altsaa her vil jeg minde det ærede Medlem om, at han er Medfader til den konstitutionelle Lære, som er prædikeret i Genhold til Grundloven i de sidste 8 Aar her i Danmark. Det ærede Medlem har understrevet det Program, i Kraft af hvilket Befolkningen overhovedet har taget Del i det politiske Liv fra Venstres Side i 8 Aar, det er det ærede Medlems egen Opfindelse og Opfattelse, vi have hans Navn for det. Deri siger han jo udtrykkelig: Trods det, der skete i 1865—66, trods det, at Landstinget ofte har været hemmende i Stedet for fremmende, saa har Folkethinget dog været Løstestangen for vort politiske Liv og været Lyngdepunktet i det; Folkethinget er i Stand til paa Grund af sin Hovedindflydelse paa Finantsloven at umuliggjøre ethvert Ministerium, som ikke vil arbejde i Overensstemmelse med det. Dette har det ærede Medlem for 8 Aar siden understrevet, han har sendt det ud til Befolkningen, der har valgt et Flertal i Folkethinget paa dette Program, og nu staar det ærede Medlem op og fordømmer hele den Bevægelse, der er reist paa dette Program, dette af ham selv understrevne Program, det fordømmer han i de haardeste Udtryk og erklærer, at, hvad der er sagt om Folkethingets Stilling efter vor Forsatning, er den reneste Vildfarelse, en hel overordentlig Vildfarelse. Altsaa dette belyster det alvorlige Medlems politiske Virksomhed. Jeg skal ikke gaa dybere ind herpaa; men jeg indrømmer, at, naar det ærede Medlem vil slutte fra sig selv, sin egen Styrke og sin egen Klarhed, navnlig til at fastholde sine Udtalelser, saa bliver Folkethinget, om det end levede saa længe som Methusalem, aldrig i Stand til at udrette Noget over for det privilegerede Thing; men min Opfattelse af, hvad Folket evner med Hensyn til en Sammensætning af Folkethinget og fremdeles fortsat vil evne, efterhaanden som Folket voxer, endnu mere i Frihedsjind og Oplysning, skal bære Vidnesbyrd om, at lige saa vist som den Lære, det ærede Medlem fordømmer, er forfatningsmæssig, lige saa vist vil den ogsaa blive den levende Traad for vort politiske Liv trods alle de Hindringer, der kunne møde fra de Privilegerede i denne eller i hin Arog i Samfundet.

Winther: Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Verg) tillod sig at sige, at jeg har fordømt den Sætning, jeg har understrevet i et Program af 1870 for det forenede Venstre, nemlig den, at jeg ansaa Folkethinget for at have den væsentligste Indflydelse paa vore Forsatningslager, siden det havde sit Fortrin med Hensyn til Finantsloven efter Grundloven. Det har jeg aldrig underkjendt, og det ærede Medlem gaar her hen og fører Uttringer, som jeg kom med mod en Uttring af ham før, over paa et helt andet Gebet. Hvad tog jeg til Gjenmæle mod? Mod den Uttring før af det ærede Medlem, at